

Besparelser på fremtidens beskæftigelsesindsats.

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre blev den 9. april 2025 enige om en gennemgribende reform af beskæftigelsessystemet. Helsingør Kommune forventes at skulle spare 30 mio. kr. frem mod 2030. Der er endnu ikke kommet helt præcise udspil til kommunerne om fremtidens beskæftigelsesindsats. Det forventes dog, at kommunerne får et vist råderum til selv at angive, hvornår og hvordan besparelserne skal effektiviseres.

1. Aftalens overordnet formål

Den overordnet hensigt med aftalen er, at fremtidens beskæftigelsesindsats skal bygge på frisættelse, forenkling og værdighed.

Jobcenterregimet skal afskaffes, og kommunerne skal have **frihed** til at organisere indsatsen efter lokale forhold. A-kasser og private leverandører skal spille en større rolle, og ledige borgere skal have mere indflydelse på deres vej tilbage til job.

Beskæftigelsesindsatsen skal **forenkles** ved at afskaffe ressourcetunge ordninger og fokusere på de indsatser, der giver mening for borgeren, og som virker. Mængden af regler og særregler i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats skal reduceres væsentligt, og borgere skal fremover til væsentlig færre samtaler i kommuner og a-kasser.

Udsatte og syge borgere skal mødes med **værdighed**. Ni ud af ti sanktioner forsvinder for udsatte borgere, og sygemeldte borgere slipper for at skulle møde op i kommunen.

2. Aftalens grundelementer

Aftalen bygger på en række anbefalinger fra Ekspertgruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats og tager udgangspunkt i seks grundelementer:

1. Forenkling af målgrupper
2. Individuelt tilrettelagt indsats for borgerne
3. Værdigt sanktionssystem i balance
4. Afskaffelse af jobcenterregimet og frihed i organisering
5. Mere plads til a-kasser og private aktører
6. Fra proceskrav til resultatstyring

Ad 1 Forenkling af målgrupper

Borgerne skal have en sammenhængende indsats i beskæftigelsessystemet, der er baseret på den enkeltes behov og ikke bureaukratiske benspænd. Derfor skal fremtidens beskæftigelsesindsats baseres på en ny og mere enkel målgruppestruktur, hvor antallet af målgrupper reduceres fra de nuværende 13 til kun fem målgrupper. En forenklet målgruppestruktur skal give et mindre komplekst system og en mere sammenhængende indsats for de mange borgere, som i dag skifter mellem målgrupperne i beskæftigelsesindsatsen. Samtidig giver det mulighed for at sanere i særregler og ensrette kravene, så der frigives tid for både borgere og sagsbehandlere uden at gå på kompromis med jobfokus

Ad 2 Individuelt tilrettelagt indsats for borgeren

Borgere længere fra arbejdsmarkedet skal udvises større tillid, uden der er nogen, som bliver overladt til sig selv. Fagligheden og initiativretten skal gives tilbage til sagsbehandlerne. En lang række proceskrav afskaffes, og kommunerne får dermed bedre muligheder for at give den individuelle og koordinerende indsats, som kommunerne er forpligtet til.

Ad 3 Værdigt sanktionssystem i balance

Borgere skal opleve, at de får en værdig behandling i beskæftigelsesindsatsen målrettet deres behov og vej til beskæftigelse. Indsatsen skal være meningsfuld, hvor den enkelte oplever at blive mødt på egne præmisser. Kravene til borgerne skal være gennemskuelige, og den enkelte borger skal have en realistisk mulighed for at leve op til kravene. Borgere med fx fysiske eller psykiske problemer har ikke de samme forudsætninger som andre for at kunne reagere på risikoen for at blive sanktioneret.

Ad 4 Afskaffelse af jobcenterregimet og frihed i organisering

Organiseringen af den aktive beskæftigelsesindsats skal i højest mulig grad ske på baggrund af borgernes og de lokale virksomheders behov samt med mindst muligt bureaukrati. Det skal derfor være muligt at organisere beskæftigelsesindsatsen efter lokale forhold og med inddragelse af andre aktører i indsatsen. Beskæftigelsesindsatsen skal fortsat være kommunalt forankret, men friere rammer for organiseringen af beskæftigelsesindsatsen skal give bedre mulighed for, at kommunen kan sammentænke forløb og indsatser på tværs af forvaltninger og fagligheder. Dermed vil den enkelte borger opleve en mere sammenhængende indsats.

Ad 5 Mere plads til a-kasser og private aktører

Borgere skal have mere indflydelse på deres ledighedsforløb, da borgere selv kan træffe valg i overensstemmelse med deres ønsker og behov. A-kasser og private leverandører skal spille en større rolle i beskæftigelsesindsatsen.

Ad 6 Fra proceskrav til resultatstyring

Aktører på beskæftigelsesområdet skal have fokus på, at flest mulige borgere kommer i job eller uddannelse. Styringen af beskæftigelsesindsatsen skal være drevet af resultatstyring frem for proceskrav.

3. Økonomi

Som led i aftalen er det aftalt, at beskæftigelsesindsatsen samlet set skal tilvejebringe en besparelse på:

- 2,7 mia. kr. frem mod 2030 på landsplan
- 29 mio. kr. frem mod 2030 i Helsingør Kommune. Heraf er de 12,8 mio. kr. serviceudgifter/konto 6 og de resterende aktiveringsmidler/konto 5.

Besparselsen fra beskæftigelsesreformen er fordelt på følgende konti og år:

Helsingør andel (mio. kr., 2025-pl)	2026	2027	2028	2029	2030	Varigt
I alt (faktisk niveau)	11,4	20	24	26	29	29,1
Drift af beskæftigelsesindsatsen, Drift Servicedrift 826. Udmøntet i budget 2026-2029 *)	4,9	11,4	13	13,4	13,7	13,5
Indsats (fx vejledning og opkvalificering, ØVO, mentor mv. 722. Udmøntet i budget 2026-2029	4,9	8,9	11	11,8	12,8	12,8
Øvrige udgifter (herunder ydelse, adfærd, statslig drift, reserver mv.)	1,6	-0,3	0	0,8	2,5	2,8

*) Besparselsen på servicedrift er incl. forventet jobpræmie, som vil blive udmøntet direkte til kommuner (Helsingør Kommunes "DUT andel" er 0,8 i alle årene)

Beskæftigelsesreformen er i Helsingør Kommunes tekniske budget indarbejdet med 11,4 mio. kr. i 2026 stigende til 26 mio. kr. i 2029 for budget 2026-29.

4. Personalereduktioner og organisering

For at kunne imødegå de fastsatte datoer for udmøntningen af besparelserne, der er angivet i ovenstående skema, skal der ske en justering af organiseringen, der forventes at indbefatte afskedigelser i efteråret 2025. Det betyder samtidig, at der ikke vil blive taget initiativer i forhold til personalereduktioner på denne side af sommerferien.

I udgangspunktet ser den eksisterende organisering fornuftig ud, men der skal kunne arbejdes på nye måder, for at stå bedst muligt rustet til de nye rammer, og det kan betyde ændringer i organiseringen.

Processen bliver tilrettelagt efter de gældende rammer i Helsingør Kommune. C-Med vil i den forbindelse løbende blive inddraget. Ligeledes

bliver der løbende nedsat arbejdsgrupper, der arbejder med de specifikke elementer. Ledergruppen i JBT har nedsat en arbejdsgruppe, der vil komme til at arbejde med rehabilitering. Der er ligeledes nedsat en arbejdsgruppe, der vil arbejde med faglighed.

5. Tidligere store besparelser i beskæftigelsesindsatsen i Helsingør

De varslede besparelser frem mod 2030 skal lægges oveni de markante besparelser, der allerede har fundet sted på beskæftigelsesområdet i forbindelse med aftale om Ret til tidlig pension (Arnepensionen) og budgetaftalerne i 2022, 2024 og 2025.

Samlet set er der besluttet besparelser på 14,414 mio. fra 2024 og frem, samt yderligere 3,55 mio. i 2025 og 4,1 mio. fra 2026 og frem. Dvs., at der samlet set fra 2026 og frem, allerede er fundet besparelser for 18,514 mio. kr.

Besparelserne er fordelt på følgende konkrete besparelser:

- a) Aftale om Ret til tidlig pension (2020) betød en besparelse på 13,5 mio. kr. for Helsingør Kommunes. Besparelserne blev delvist effektueret i 2022, 2023 og fra 2024 og fremover som permanente besparelser.
- b) Med budgetaftalen for 2022 blev der yderligere:
 - nedlagt fire stillinger i jobcenteret og Ungeenheden (to fra direkte besparelser og to som konsekvens af den administrative besparelse).
 - Desuden udløb der tre normering i jobcenteret og Ungeenheden ved årets udgang. De tre normeringer blev bevilliget til en styrket indsats i forbindelse med COVID-19.
 - Besparelsen på de 4 årsværk var på årlig 2,2 mio. kr.
 - Jobcenteret blev i 2022 bevilget 1,2 mio. kr. til en skærpet beskæftigelsesindsats i Vapnagaard fra 2022 og frem.

Samlet set blev besparelsen årligt fra 2022 og frem 1,1 mio. kr.

- c) Med budgetaftale for 2024 var der en besparelse på den Kommunale Ungeindsats på 313.000 kr. fra 2024 og frem.
- d) Med budgetaftalen for 2025 blev besparelserne:
 - et administrativt årsværk på 500.000 kr. i budget 2025 og frem.
 - ungeenheden blev reduceret med et årsværk på 500.000 fra 2025 og frem.

- naturholdet blev nedlagt, hvilket betød en reducereing med 2 årsværk svarende til 1 mio. kr. fra 2025 og frem.
- Regningsbetalinger blev reduceret med et årsværk svarende til 550.000 i 2025 og 2 årsværk svarende til 1,1 mio. kr. fra 2026 og frem.
- Aktiveringsindsatsen blev reduceret ifm. med mere virksomhedsrettet indsats med 1 mio. kr. fra 2025 og frem.

Samlet set blev besparelsen årligt fra 2026 og frem 4,1 mio. kr.

6. Konsekvenser ved stigende ledighed

Den nuværende situation på arbejdsmarkedet er gunstig, og der er generelt på landsplan færre borgere på offentlig forsørgelse. I Helsingør Kommune har udviklingen i flere år været mere gunstig end landsgennemsnittet, hvilket blandt andet skyldes, at Byrådet har investeret i beskæftigelsesindsatsen, hvilket har muliggjort en mere intensiv indsats for den enkelte borger. Der er dog tegn på, at vi kan komme til at se ind i en periode med stigende ledighed og deraf medfølgende usikkerhed i økonomien. Hvis det ender med at betyde en markant stigning i ledigheden, vil det betyde betydelige udfordringer for effektiviteten af beskæftigelsesindsatsen, da antallet af borgersager pr. medarbejder kan blive højt.

Center for Job, Borgerservice og Teknologi vil udspecificere aftalens effekter for beskæftigelsesindsatsen i Helsingør Kommune, når der foreligger en mere konkret aftale om fordelingen af besparelser på år og aktiviteter.